

GSCHNITZERJEV ODGOVOR NA TAMBRONIJEVE IZJAVE V BOCNU

Južnotirolsko vprašanje ni samo stvar italijanske notranje politike

«Evropski problemi se ne morejo reševati tako, da jih enostavno proglasimo za neobstoječe» - Bocenski list «Dolomiten» piše, da spominja Tambronijev govor vse preveč na «raporte» iz preteklega časa - «Tiroler Tageszeitung» iz Innsbrucka pa govori o «povratku k sistemu fašističnega režima»

ljalja v noski državi za žla-
stnega režima».

katov egiptovskim delavcem. Injega ministra rambotinja so

Napadi proti ustavnemu sodišču predvsem od desnice in konservativcev

Italija bi bila pripravljena sprejeti načrt o bojkotu Sueškega prekopa, če se to ne bi nič poznalo na notranjem gospodarskem področju - Polemika med KD in PSI o socialistični združitvi

stvo. List potem navaja, da so izveščini predstavnika južnotirolskega ljudstva vse, kar na kar Tambroni pristaja, že storili; pritoževal: so se in uveljavljali svoje pravice. Vse to so napravili v preprosti obliki, brez posebne dramatike, kot se sklada z značajem njihovega ljudstva. Tuda, končno je moč razumeti, da se nadaljuje list, kaj je moral odgovorni državnik drugega poglobnega partnerja, šef avstrijske zvezne vlade ing. Julius Raab, po desetih letih čakanja na zadovoljivo notranje rešitev? pred avstrijskim parlamentom ugotoviti, da parška pogodba, ki jo je bil tedaj Raab izpolnjen. Da je moral nadalje dati razumeti, da

mora sedaj Avstrija svoje pravice uveljaviti ter svojo dolžnost izvesti. S tem je bilo razrešeno vprašanje, ki je nastalo Južna Tirolska v naraščajoči meri 'predmet diskusije izven meja'.

S kršitvijo državne suverenosti, kot je Tamborini slikal na stenah, se je Italija vse to ne kaj opravila. Gre zloč za izpolnjevanje po Italiji s pogodbo prevzetih obveznosti za zaščito Južnotirolskega ljudstva, ki je bilo neraje, in če so Tamborini ter z njim odgovorni voditelji italijanske politike iz srca prepričani, da za izpolnitvijo niso v zamudi, tedaj jim ne bo težavno, da se Italija pridruži k temu mednarodnemu sporu, kot je predviden v italijanski marovni pogodbi, katere integralni del je tudi pogodba o Južni Tirolski. To bi bilo, za Italijo li, koristno, saj bi njene, ki bi bolj kot mnogo, mnogo besed služilo 'napred-

v Jugoslaviji

Uradno poročilo poudarja, da prihaja Hruščev na privaten obisk, medtem ko ga v zahodnih krogih spravljajo v zvezo s sueško krizo

richten» pa piše med drugim:
«Reakcija na nepremišljen go-
vor Tambronija kot na vse
dogodke okrog te čudne otvo-

prive boccenskega veleposla bo prisla na način, ki Italiji ne bo ljub.

Števeda je pisanje boccenskega »Dolomiten« ter avstrijskih tirolskih listov že izzvalo ostro reakcijo v italijanskem tisku. Tako poroča o vsem tem večerljani »Gazzetta di Torino«: »Podpis stirkolonskih naslovov, v katerem pravi: 'Manjšina nocoj sprejeti italijanskega zakona'. Članek, ki je prejet neoprtnosti, navaja pisanje omenjenih nemških listov, napovedujejo, da bodo 1. septembra sklicano zborovanje Jujnih Tirolcev v Bocen. To zborovanje naj bi namreč bilo demonstracija proti neizpolnitvi preriškega sporazuma Grube-Dasperi. Listi, ki so objavili, če bo to zborovanje dovoljeno. Čeprav je namreč azakamufirano pod volivnim zborova-

njema, ga oblast lahko prepove. »Toda kaj bi se zgodilo, se sprašuje list, če bi se predstavnikom Ljudske stranke ukazalo, da odpovedo zborovanj? In če bi se to zborovanje izvedlo, kaj bi storile italijanske stranke?»

Nato poroča «La Stampa», da so mislini naleplili plakate pro-

Predsednik Tito se je zahvalil za tople besede in je dodal: «Na svidenje je vaši lepi domovini.»

Na vabilo jugoslovanske zvezne vlade, da se pridruži delegaciji, ki jo vodi predsednik, se je odločil, da ne bo šel.

ti ljudski stranki, češ da ne bodo mirno gledali na poskušne sodržljati Južno Tirolsko od Italije. Prav mislini so tuži šklicali, sestanele in se govorili, kar so bili, pa so se uzezeli le se liberarici, marharisti in republikanici, medtem ko se ostali niso odzvali pčavabili.

Nedejska «Unita» graja ministra Tamborjia, vendar ni zaradi sebe, ne zaradi gos, ki ni izbral pravega trenutka. «Če je minister Tamborini smatral za koristno in potrebno, da južno Tirolec nemškega jezi-

ka na osoren način pozove k izpolnjevanju zakonov in dolžnosti, bi to lahko napravil tako, da bi prišel sem sam, kot politični voditelj svoje stranke ali pa tudi: kot predstavnik vlade, toda ne bi smel izgovoriti tistih besed — ki bodo nudile snov za kdo ve kakšne razdraženo reakcijo lista «Dolomiten» — v navzočnosti predsednika republike.»

Danes, SREDA 19. septembra
Arnulf, sp., Vilograd
Sonce vzhide ob 5.47 in zatone ob
18.09. Dolžina dneva 12.22. Luna
vzhide ob 17.29 in zatone ob 5.04.
Jutri, CETRTEK 20. septembra
Evstahij, muč., Morana

Mattelini, 66-letni Leonardo M
in, 49-letna Amelia Gabrienci
asio, Pausche, 79-letni Luigi
asio, 80-letna Terezija Okre
d Ferluga, 56-letni Renato M

Excelsior, 16.00: «Možje v
«Irena», R. Pellegrin, J. More
«Irena», 16.00: «Divje steze»,
Wayne,
«Irena», 16.00: «Irena»

ilodrammatico. 16.30: «Paris-
 nailles. D. Gelin. D. Rol-
 supercinema. 16.00: «Rdece-
 Veneres. J. Payne. R. Flem-
 Arcobaleno. 16.00: «Pod Kar-
 skim morjem». H. Hass.
 Hass.
 Astra Rojan. 16.00: «Dale-
 zvezda. C. Heston. L. Scot-
 Capitol. 16.30: «Ponužanje v
 vodu». B. Grable. B. C.
 mings.

Grattacielo, 16.30: «Ko je ljubica», J. Scott, N. G. Alabarda, 15.15: «Srpnica», J. man, C. Jarman.

Ariston. 16.00: «Zaporno»
Ije», J. Webb, A. Robinson
Armonia, 15.00: «Sangaree»
Lamas, A. Dahl.
Aurora. 16.00: «Je vedno l
vreme», G. Kelly, C. Char
Garibaldi. 16.00: «Poslednji mo

M. Schell. Iz narodnoosvobodilne vojne.
Ideale. 16.30: «Sin neznanca»
Milland, G. Tierney.
Impero. 16.30: «Athena in
mero sestri». J. Powell.
Reynolds.

11.00: «Plavolasa
 ja», M. Monroe, R. Brook
 S. Marco, 17.00: «Poveljnik Ju
 nya, G. Cooper, J. Greer.
 Kino ob morju, 16.30: «Totò
 neha ali nadaljuje», M. P
 giorno.
 Moderno, 16.00: «Prepoveda
 M. Ferrer, A. Nazzari.
 Savona, 16.00: «Major Bradys
 Chandler, M. O'Hara,
 Viale, 16.00: «Ibnonica z Ju

R. Scott, G. Tierney.
Vittorio Veneto 16 30: «Fra

Belvedere, 16:30: «Sinovi s
ja», D. Martin, J. Lewis.
Marconi, 16:30: «Kraljica
got», J. Moreau, F. Rosay.
Massimo, 15:30: «Siroko nebo»

Radio, 16.00: «Namestitev v
varolu». Totò, P. Stoppa.

POLETNI KINO

Arena dei fiori. 19.30: «Ar
šće plavolask». M. Auci
Laage.
Armonia. 19.30: «Sangaree»
Lamas, A. Dahl.
Paradiso. 19.30: «Maharad
jetnica». C. Soederbaum.

Ponzišana, 20.00: «Mornarica»
dekler, F. Sinatra, K. Gra
Rojan, 19.45: «Velika nadi
Skedenj, 20.00: «Hellgate, v
pekla», film mnogih do
ščin...
Stadio, 19.45: «Patrolja»

RADIO

TRST POSTAJA A
11.30 Lahka glasba; 12.0
žive narave: Kenguru - 8
živali; 12.10 Za vsakogar - 12.55
12.45 V svetu kulture; 12.55

Kmečki kvartet iz Dombe
Lahke melodije igra duo H
Primani; 13.50 Operne arije.
Plesna glasba; 18.00 Sta
Koncert za violo v D-duru;
Strauss; Pripovedke o dunaj
gozdu; 18.40 Glasbeno potov

19.00 Lahke melodije; 19.05 Vzgoji otroka; Avtoriteta in bodaj; 19.30 Priljubljene melodije; 20.00 Sport; 20.05 Vesela ba; 20.30 Poje ženski tercet »Metuljček«; 20.50 Br Akademska uvertura; 21.00

letnica tedna: Kapitulacija
ksandrije; 21.15 Wagner: S
nija v C-duru; 21.48 Melod
revij; 22.00 Iz slovenske kn
nosti in umetnosti: prof. B
Grom: »Starejša generacija
dohnem slovenskem slikar

22.15 Odlomki iz francoskih
22.45 Chopinovi valčki in m
ke; 23.00 Moderni ritmi.

TRST I.

14.30 Tržaška kulturna
ka; 19.15 Pianistka Mauree

KOPER

13.30 in 19.00.
Poročila v italijansčini:
12.30, 17.45 in 23.00.
5.00-5.45 in 6.00-6.10 Spor
Ljubljane; 6.10 Jutranja
7.00-8.00 in 11.00-12.00 Spor

Ljubljane; 12.00 Glasovi
12.45 Simfonični lik I.
13.15 Dve J. Straussovi
13.40 Od melodije do me
14.00 Janez K. Novak:
glasba k veseligr
dan ali Matiček se žen

Lahka glasba: 14.30-17.00
iz Ljubljane: 17.00 Ritmi
inske Amerike: 17.25 Se
tja po glasbenem svetu:
19.00 Spored iz Ljubljane:
Bosenske sevdalinke in
inske pesni: 19.30-22.15 K

SLOVENIJA
327,1 m, 202,1 m, 212,4
Poročila ob 5.00, 6.00, 2
13.00, 15.00, 17.00, 19.00
11.00 Radijski koledar:

12.05 Opoldanski operni s
12.40 20 minut s Stiri
13.15 Iz operet, filmov in
benih revij: 14.05 Radijska
za srednjo stopnjo: Dedko
publiki: 30. (ponovitev): 14.

glasbeni cas (ponovljeno): 14.40
Glasbena medigra: 15.35
ste — poslušajte!: 15.35
uverture; 16.00 Utrinki iz
ture - Dve angleški zgodbi:
Popoldanski koncert; 17.15
bavna in plesna glasba; 18.00
slovenskih

listična glasba slo.
dateljiv; 20.00 Giuseppe
Falstaff, opera v 3 dejanj

TELEVIZIJA
17.30 Spored za otroke:
Vesti; 21.15 Ferenc Molnar:
Macchione

Mali oglasi

MOTOGUZZI Ekono-
turismo», motorji trici-
silnostjo 350. Motorji
1500 Nadomestni deli,
rige, prstani v cilindru,
razplinjači Dellorto.
MONDIALPISTON za

retificiranje, brušenje
Cremascoli, Trst, razstava
Fabio Severo 18.

JUTRI SE ZACNE KONFERENCA o mednarodni atomski agenciji

Nekaj pripomb in upravičenih kritik na račun dosedanjega postopka pri sestavljanju statuta te tako važne mednarodne ustanove

Jutri se bodo na delu Združenih narodov v New Yorku sestali predstavniki držav članic OZN in posebnih agencij iste organizacije na konferenco o dokončnem tekstu statuta mednarodne agencije za jedrsko energijo. Poleg 76 držav članic Združenih narodov so bile na konferenco povabljene tudi dežele, ki še ne pripadajo OZN, ki pa so članice posebnih agencij in sicer: Zahodna Nemčija, Svica, San Marino, Vatikan, Japonska, Južna Koreja in Južni Vietnam. Članstvo v nekaterih od sedmih specializiranih agencij odpira pot na to konferenco tudi trem afriškim deželam: Sudanu, Tunisu in Maroku. Potemtakem bo konferenca, ki se jutri začneja, predstavljal eno najširših mednarodnih sestankov v vsej zgodovini. Pri tem pa moramo približati, da tu ne bomo zastopane LR Mongolija, Zahodna Nemčija, Severna

Koreja, Severni Vietnam in nitri LR Kitajska, kar vsekakor predstavlja precejšnjo pomanjkljivost konference.

Vse kaže, da bo sedanja konferenca v New Yorku v kolikor ne pride do nepredvidenih zapletov — uspešno zaključila svoje delo. Soglasje, ki so ga predstavniki 12 dežel (ZDA, SZ, V. Britanije, Francije, Indije, Kanade, Avstralije, Belgije, Brazilije, Češkoslovske, Portugalske in Južnoafriške unije) pokazali pri sprejemanju izpolnjenega teksta statuta na washingtonski konferenci, kakor tudi splošno soglasje v svetu, da se je neobhodno potrebno, da se v okviru najširših možnosti in brez odlašanja pristopi k razvijanju svetovnega sodelovanja na področju izkoriščanja jedrske energije v mirolobne namene, vse to govori v prid temu, da se bo takoj po konferenci v New Yorku lahko preskočilo podpisovanjem tega važnega med

žete tudi vesti o soglasju med bodočimi predstavniki posameznih dežel na prihodni konferenci v New Yorku.

Kljub vsemu temu soglasju in razumevanju pa se vendarle ne bi hoteli in niti ne mogli trditi, da na konferenci, ki se bo jutri začela v New Yorku, ne bodo prišli do izraza različne in nasprotnujoče si koncepte in tudi do poizkusov, da se sedanji načrt statuta prilagodi rajši in mnenju in razpoloženju tistih, ki cenega dela dežel in to pred vsem ostalim, ki so enostranski in zainteresirane za delovanje bodoče agencije, kar je po seveda, v nasprotju z gledišči tistih dežel, ki bi tudi s svojimi strani morale uživati rezultate agencije. Pri določeni številu dežel se namreč v občutni meri kaže razpoloženje, da se je pri redigiranju statuta v Washingtonu jemal v poštev predvsem položaj in zaščita interesov onih dežel, katerim dosedaj ni

narodnega dokumenta, s katerim bo ustanovljena mednarodna agencija za izkoriščanje jedrske energije.

ti ljudi na niti

*plike nevarnosti,
žena in otroci»*

[š] iskrič avtomatično spravi
pogon napravo za umetni

te vse nepravice služijo za
izvajanje nitroglicerina,
brez katerega rudarstvo dano-
bi ne moglo napredovati, isto-
tesno pa tudi za zaščito ljud-
di, ki delajo v tem podjetju,
da bi s svojimi stalnimi na-
pori in stalnim strahom daja-
industriji novih strahov.
Vse nepravice služijo za
izvajanje nitroglicerina,
brez katerega si praktično ne
moremo zamisliti danes ruda-
stva in nato še maršikatero
druge industrije. Čeprav so te
nepravice zelo popolne in se
prekrijeno za varnost delav-
cev, je izvajanje teh ljudi stal-
no v niti in v groze, groze
nagrade, ne zaležejo strahu, v
katerem stalno živi. A. M.

Nekaj slik o požrtvovalnosti ljudi katerih življenje je stalno na niti

Tudi najpopolnejše varnostne naprave ne morejo odstraniti velike nevarnosti, zato je nad vrati napis: «Bodi pazljiv, ker te doma čakajo žena in otroci»

Na delu bodi pazljiv. Doma ne čakajo zvečer in stroje ne puščajo. Za tem kratkim opozorilom, izpisanim na deski, se odpirajo pot v betonski hodnik, ki je podoben predoru. Hodnik vodi v goro. Tu v skalah na zemlji je zgrajena moderna tovarna nitrogligerina, t. j. enega najmočnejših razstreliv. Na nernosti, mislijo pa vsi zložilo in store vsi kar je v njihovih močeh, da ne pride do nesreče. To opazite povsod in celo v prvem oddelku, kjer se z mešanjem navadnega gligerina in določenih kislin pridobiva čist nitrogligerin, katerega dve, tri kaplje že lahko raznesejo človeku nogo. sebnih posoda in na tragičnih, ki so speljane nad zemljo, prenaša v skladišča. Ta zračna pota je povsem ločena od ostalega dela tovarne. Poleg tega so uvedeni tudi drugi varnostni ukrepi. Naenkrat prevažajo po 200 kg nitrogligerina. Posodo s to težavno tekočino delavec postavi na tla, ki so obložena s tesnilnim materialom. Vseeno temu pa sledi še na-
dler tresk, ki bi porušil vsjo okolico. Tu ni zaželen noben svetilkočel se predmet in tavec ne sme ob tem poslu- niti za trenutek obrniti po- zornost drugemu, ne sme si niti kape popraviti. Tu smejo delati samo ljudje z močnimi žvci.

Vseeno temu pa sledi še na-
iskrici avtomatično spravl- v pogon napravo za umet-
dež.

Vse te naprave služijo: proizvajajo nitrogligerin brez katerega rudarstvo dan- bi ne moglo napredovati. Isti- časno pa tudi za zaščito ljud- ki delajo v tem podjetju- da bi s svojimi stalnimi in

ki se mu mnogo uporablja predvsem v rudarstvu. Preden stopi obiskovalce v to varno, mu že na vratih vzamejo cigarete in vžigalke. Vžigalnik, ali katero koli drugo sredstvo, s katerim bi lahko povzročil ogenj.

Napitoli smo se za strokovnjakom skozi vrsto hodnikov, podzemskih poti, ki so obdane s debelimi betonskimi zidovi, za katerimi se razvijajo na najnevarnejših operacij v kemični industriji.

Najprej smo prišli v oddelek, kjer izdelujejo nitroglicerin katerega strahoten učinek so nam prikazale vestni, ki so pred časom prišle z južnoameriškega mesta Bogote, kjer je izgubilo življenje 12.000 oseb.

Ves oddelek je avtomatiziran in v njem se smejo hkrati muditi le tri osebe. Tudi pogovor je tih in nikomur bi ne prišlo na pamet, da bi si prižgal cigareto. En delavec zorno rine pred seboj, ter stalno pazi, da ne napravi najmanjšega prenaženega gibka; paclo celo na skladnost korakov.

Prizor pri tem prevažanje je podoben razburljivim dogodkom, ki smo jim bili priča v filmu «Plača za straha» (Il salario della paura), toda z razliko, da tu visi razstrelivo, kar nad samo glavo v bčeslo za petdeset, iz katere lahko vsak trenutek slišimo eksplozivni glas, ki sle-

bolj razburljiv trenutek.

Smo v oddelku, v katerem se nitroglicerinska zmes prelija po velikanskih jeklenih valjih. Tu je trenje zelo veliko in se nikoli ne zne naprej, ali ne bo prišlo do usodne iskre, ki bi v trenutku sremenjalo v požar vse oddelekat. Zato je vsa oprema najnovejša naprava za gašenje požarov. Na gornjem in spodnjem delu valja so vgrajene «fotocelice» elektronske naprave, ki tudi pri najmanj-

pori in stalnih strošnem da-
li industriji novih suravlin.

Preiz- te naprave služijo
vzvajanje nitroglicerina
brez katerega si praktično
moremo zamisliti danes rudar-
stvo in nato še masovsko
drugo industrijo. Čeprav
te naprave zelo popolne in
preskrbljene za varnost delav-
ce, je življenje teh ljudi stro-
no na niti in jim vse mnogo
nagrade ne zaležejo strahu,
katerem stalno žive.

A.

Za nami so se vrata zaprla. Znašli smo se v na pol razsvetljenem ozkem predoru. Ob njegovih stenah se vijajo cevi, skozi katere tečejo razne tekočine, ki so potrebne za proizvodnjo tega močnega razstreliva. Vrata, skozi katere smo vstopili, se odpirajo le od zunaj in brez treska, ker tudi najmanjše valovanje zraka lahko izzove nevarne posledice.

Kaj pa zavarovanje? V primeru, da pride do prekinitve normalnega dobavljanja toka, se vključi Dieslov motor. Če bi po čudnem naključju tudi ta odpovedal, stopi v dejstvo skumulatorska baterija. In vse

Tujec, ki je navajen obiskovati italijanska mesta, je ob prihodu na curiško postajo prijetno iznenaden; nihče ga ne nadleguje, nobenih vsiljivcev kakor na primer v Benetkah ali Neaplju. Nosači

njegovi res slikoviti obali. Veliko številj abjadov in rac pa še bolj pozitivja slikovitost jezera, v katerem se ob lepih sončnih dneh zrcalijo zarasaeni griči in skalnati vrhovi.

zera. Če z enega ali drugega mostu nad reko opazuješ stavbe, boš takoj dobil spšen vtis o starem Curihu. Tnutno se ti zazdi, da si Benetkah. Mnoga predstavka in druga poslopja teva

CURIH, NAJVEČJE ŠVICARSKO MESTO

Splošni vtisi ob kratkem obisku - Kakor v Benetkah - Nekaj za pešce in vozače - Švica zgled sodelovanja med narodi

to brez najmanjšega miga delavcev. Vse se opravlja brez hrupa, neopazno, edini znak je plava žarnica, ki opozarja prisotne na večjo pozornost. In tudi tedaj, ko bi vse to opovedovalo, so delavci zaščiteni. Ščiti jih avtomatična ročica ob vhodu iz oddelka. Ob premiku te ročice se v trenutku uslova ulicecira avtomatično izprazni v varnostno posodo pod podom.

do konca in se mešajo v zastrto upanko njegove smrti. Vsi podatki: so dušeslovno zelo zanimivi in važni.

Dr. Vladimir Kajželj je napisal »Plezalčeve spomine na dr. Klementa Juga« v sedmih poglavjih: Prepopad našega alpinizma, Alpinisti-filozof, Dr. Jugova gorniška tehnika in morala, Prvi plezalski pokušaji, V polnem razmahu, Na višku plezal-skega mojstrstva, Tragična smrt v Triglavski steni, Čar Jugove osebnosti popisuje z vznemeno besedo: »Ja enkrat se pojavi na obzoru silovit, enkrateno boren, riha dokaj prijetna. Vožič se mimo Comskega, Luganskega in drugih železnih nad- se vzpenjajo strmi vrhovi. Na meji so policijske in carinske formalnosti na obeh straneh minimalne. Tako je potni list pregledala in žigosala samo italijanska policija, medtem ko ni na sovarski strani nihče vrstnil po njem. S carini- ki pa le kratek formalen po-menek brez nadležnega pre-metavanja prtljage. In tako pridemo dobro razpoloženi na švicarsko ozemlje. Vlak drda sedaj z mnogo večjo brzino in lagodnostjo saj je v Švici kar devetdeset odstotkov že-leznic elektrificiranih. Ko sko-zi okno občudujem naravne le-pote, se ti niti ne zdi, da si že zapustil Italijo; povsod le

čisti, nedisciplinane ne samo pešcev, pač pa vozačev, rez-začudi izredna vljudnost vo-začev do pešcev.

Kdor bo v Curihu iskal iz-ložena okna, kakršnih smo navajeni v Trstu, bo razočar-an. Se najlepše izložeče se približujejo našim, ima »Kolodvorska ulica«, toda v splošnem ne vidiš liste mo-derne iznajdlivosti in re-klamskosti kakor pri nas. Ob-leka in uboveš se ne mora-ta primerjati z elegantnostjo in varnostjo, kakršni so pri-nas. Vse to pa je izraz znača-ja in miselnosti takmajskih ljudi, ki so v nekaterih re-šeh zelo konservativni in se le počasi prilagajajoje novota-rijam.

popovedanih v 20. stoletju, stavba služi še vedno prv-

«Nebotičar, ki nas je spremljal, nam je dal zanimivo poročilo: če bi po naključju štiri kilograme težak trd predmet padel na to kapljo z neznatne višine dveh centimetrov, bi pršilo do eksplozije. Ta eksplozija bi se lahko razširila na kotle in vse zgradbene in bi z nami vred odletela v zrak.

gativno kritični Rajka Loharja v DS 1927 in skuša ujeti pravo Jugovo podobo takole: »demonični plezalec z otroškončnim smrcem, netrudno kačoz drevnih Slo-
(Nadaljevanje na 4. strani)

namu nameru. Tu zasjedaju
kurijci katolički svet, obinski
svet i cerkveni sinod. O-
gled palače je dovoljan vsa-
komu, zasjedanju obinskoga
i katonskoga sveta pa laho-
ko bi kurijci formalnosti
pristvojele tui tui obisko.
Znamena je tudi cerkev
sv. Petra po svojim gosksem
stolpu iz 13. stoljta, je nal-
je uoči ušes (p. 120).
posluje s številkami je (67
metra). V tej cerkvi so smrti-
ni ostanki župana Rđofda
Bruna, ki je leta 1351 združil
Curih s Švicarsko zvezo, ko
je bil prvi zvezni svetnik.
Sedaj je Švica razdeljena na
22 kantunov).

(Nadaljevanje sledi)
MILAN BOLČIC

Grossmuensteru (Curin)

Eisenhowerjev zdravnik na posvetu v Moskvi

Dr. Paul Witt, znaní ameriški specialist za srčne bolezni in osebni zdravnik predsednika Eisenhowerja je prišel v Moskvo, da bi se seznanil z metodami sovjetskih kardiologov. Izjavil je, da bo v Sovjetski zvezi ostal deset dni. Najbolj se zanima za uspehe sovjetskih zdravnikov na področju rehabilitacije srčnih bolnikov. Kot je znano, ima predsednik Eisenhower srčno napako.

TRETJI ZVEZER ZBIRKE „NAŠI VELIKI PLANINCI“
DR. KLEMENT JUG

Več kot trideset let po njegovi smrti

Osebnost velikega slovenskega alpinista Dr. Klementa Jurga se z leti časovno odmakna svojim sodobnikom, a ne v pozabo — narobe: v spomin, čustevstveno življenje, ki naj razjirnejši predstavljatelj in, ki je bil Jurgu do leta 1927, po njegovi smrti razvijal v smeri poglobljenega vrednotenja Jugovih življenjskih duhovnih oporok, ki so jih ustvarjali vse, kar miselnega sveta ostalo živčnega in življenjskega.

Kakor so te priče Jugovega dela dve desetletji po njegovi smrti posvetila spomenu na zgodnjaj padlega alpinizma 135 strani obsegaobjektivni z njegovo sliko po nedokončani Božidarja Jakca, s izborom njegovih afizur, v in v razpravi o njem, delo perca Zorka Jelincića, dr. Alme Sodanek in dr. Vladislava Bartola (zadal in zadajarja v Gorici, 1926), tako je eni smrti, po tridesetletnini, bolj doganinami prispeljati knjižno, bi so jo spisal Karel Jelenc, dr. Vladimir Bartraš, Delo, krasi zelo izrazita Jugova fotografija, zbirke «Nasi veliki planinci» a povestilom: «To delo smo izdali in založili».

na 10-letnico osebnosti v v počastitev IV. skupščine Planinske zveze Slovenije v Kranju, na Šmarjeti gori v dne 28. in 29. aprila 1956.

Zbornik vsebuje deset sestavkov, ki osvetljejo Jugovo življenje, osebnost, značaj, miselni svet in zasluge za razvoj slovenskega alpinizma. Njegove ilk stopa iz dela zelo nazorno in kipovalno, odet v podobno obveva tragičnost, kakršna obveva v slovstvu postane ozrezoval urmitelj pesnikov Dragotina Aleksandrova in Srečka Kosovelca. Tudi ob Jugovi vnuša dušo para silna muka ob uprašnju: »Zakaj je moral tako zgodaj pasti prav ta darovit mladenič, ki je smisel tak velike nacrte?»

Jugovo življenje in delo je kakor v prvem zborniku opisal Zorko Jelencić. Zdaj je marsikaj bolj strnjeno ali prenaklejen, kakor zahveda današnje stanje znatenskih izsledkov. Prej je bila snov le malo razčlenjena s podnaslovi: Ob svetovni vojni, Slovo od gimnazije, Na križišču, Znanstvenik. Zdaj je razčlenjenost mnogovernejša: Slovo od gimnazije, Pred odditvijo, Znanstveno delo, Etčni reformator, Življenjska prizid, Gibala in napili, Prizid družba, vzgledu do žensk opažanje strindberga opažanje, ki na mišlico

do konca in se mejšajo v strto uganko njegove smrti. Vsi podatki: so dufeslono zelo zanimivi in važni.

Dr. Vladimir Kajzel j napisal «Plezalceve spomin» na Dr. Klementa Jurga sedmih poglavjih: Prepoved našega alpinizma; Alpinisti, filozof, Dr. Jugova grafična tehnika in morala; Prvi plezalci poiskusi, V polnem razmahu, Na višku plezalskega mojstrstva, Tragična smrt v Triglavske steni. Čas Jugove osebnosti popisujejo z vznemeno besedo: «In nenkrat se pojavi na obrazu svoj silovit, enkraten borec filozof Dr. Klement Jurga. Mladina je naravnost hlastala po njegovih člankih» (str. 30). »Dijake — gornike pa je Jurg naravnost zelesl triziral, »Sprid svojevo tadelo, silne volje in sugestivnosti je bil rojen vodnik ni moč (33)». »Njegovi vespi ne presagajo vse, kar so dtedaj videli stene naših gozdov (44)». Vendar se v prekratkem času ni mogel zrosto s stenami in si izvirati slika za posem zanesljiv presojo več podrobnosti Kajzelj odločno razveljavil negativno kritiko Rujke Loka v DS Jugovo podoba tivo pravo Jugovo podoba tivo: dokončanimi plezalce otrokononimni sreem, m utrudno kačoz drzinim Sila

(Nadalejevanje na 4. strani)

ANDREJ BUDNA

Nitroglicerín se nato v po-

Zwinglijeva vrata v Grossmuensteru (Curin)

